

Briselē, 2016. gada 18. novembrī
(OR. en)

14463/16

**Starpiestāžu lieta:
2015/0278 (COD)**

**SOC 711
MI 718
ANTIDISCRIM 70
AUDIO 124
CODEC 1666**

ZIŅOJUMS

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	14799/15 SOC 700 MI 770 ANTIDISCRIM 15 AUDIO 34 CODEC 1774 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 - COM(2015) 615 final
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz produktu un pakalpojumu pieejamības prasībām – progresa ziņojums

IEVADS

Tā kā sākotnējās diskusijas par Eiropas Pieejamības akta (EPA) priekšlikumu notika iepriekšējā pusgadā ¹, Slovērijas prezidentūras laikā diskusijās tika izskatīti secīgi prezidentvalsts ierosinājumi par teksta formulējumu. Otrajā pusgadā darba grupa šim dosjē veltīja sešas sanāksmes.

Liels skaits delegāciju par šo priekšlikumu patur vispārējas izpētes atrunas. Tāpat arī vairākas delegācijas norāda, ka joprojām izskata prezidentvalsts Slovērijas ierosinājumus par tekstu. Dānijas, Maltas un Apvienotās Karalistes delegācijas ir iesniegušas parlamentārās izpētes atrunu.

¹ Pirmais progresa ziņojums *EPSCO* padomei tika sniegts 2016. gada jūnijā (9627/16).

PREZIDENTVALSTS SLOVĀKIJAS PIEEJA

Uzmanība pirmkārt tika pievērsta jautājumiem, kas ir svarīgi, lai virzītu uz priekšu diskusijas, ieskaitot Komisijas priekšlikuma darbības jomas precizēšanu (-1. (jauns) un 1. pants) un definīcijas (2. pants). Konkrētāk, prezidentvalsts centās uzlabot teksta juridisko skaidrību un novērst jebkādu pārklāšanos vai konfliktus ar esošajiem Savienības tiesību aktiem. Ņemot vērā arī to, ka liels skaits delegāciju par priekšlikumu patur vispārējas izpētes atrunas, prezidentvalsts teksta izmaiņām pieņēma pakāpenisku pieeju. Ir apspriesti visi panti un atbilstošie apsvērumi, un vairāki no tiem ir pārstrādāti.

Galvenās horizontālās izmaiņas, ko tekstā ierosinājusi prezidentvalsts, ir šādas:

ANO konvencijas definīcijas izmantošana. Šis priekšlikums ir daļa no pasākumiem, ar ko īsteno ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām. Tāpēc priekšlikumā lietotā definīcija ir pieskaņota "personu ar invaliditāti" definīcijai, kas iekļauta ANO konvencijā. Tomēr prezidentvalsts tekstā ir arī uzsvērts, ka produktu un pakalpojumu pieejamības palielināšana var dot labumu ne vien personām ar invaliditāti, bet jebkurai personai ar kādu traucējumu, vai tas būtu pastāvīgs vai uz laiku.

Koncentrēšanās uz priekšlikuma iekšējā tirgus mērķi. Jaunajā pantā "Priekšmets" (-1. pants) ir izklāstīts direktīvas projekta mērķis, jo īpaši precizējot to, ka EPA ir iecerēts tam, lai iekšējā tirgū izskaustu un novērstu barjeras, kas rodas no potenciāli atšķirīgām dažādu dalībvalstu noteiktām pieejamības prasībām. Ierosinātā darbības joma iekļāva citus Savienības aktus (1. panta 3. punkts) un sniedzās tālāk nekā EPA iekļautais saraksts ar konkrētiem produktiem (1. panta 1. punkts) un pakalpojumiem (1. panta 2. punkts), taču prezidentvalsts pēc vairāku delegāciju lūguma ierosināja, ka EPA būtu strikti jāattiecas tikai uz konkrētiem produktiem un pakalpojumiem, kas jau bija iekļauti EPA darbības jomā. Tādējādi, kā ierosināja prezidentvalsts, 1. panta 3. punkts ietvertu tikai tos Savienības aktus, kuros ir obligāti noteikumi par pieejamību. Turklāt pieejamības prasībām attiecībā uz šiem Savienības aktiem vajadzētu būt piemērojamām tikai EPA 1. panta 1. punktā un 1. panta 2. punktā iekļautajiem produktiem un pakalpojumiem.

Brīvprātīgu pieejamības prasību precizēšana attiecībā uz būvēto vidi. Dalībvalstis var nolemt, ka dažiem no EPA iekļautajiem pakalpojumiem (pasažieru transports, banku mazumpakalpojumi, telefonijas/elektroniskā saziņa) EPA noteiktās pieejamības prasības būtu piemērojamas arī būvētai videi, ko izmanto šo pakalpojumu klienti. Prezidentvalsts šo "pamudinājuma" noteikumu ievietoja atsevišķā 3.a pantā, lai precizētu tā brīvprātīgo raksturu. Tomēr tad, ja minētie pakalpojumi tiek sniegti uz pārējo Savienības tiesību aktu pamata, dalībvalstīm būs jāpiemēro visas obligātās pieejamības prasības attiecībā uz būvēto vidi, kas iekļautas minētajos Savienības aktos.

Finansiālā un administratīvā sloga samazināšana ekonomikas dalībniekiem un attiecīgajām iestādēm, tostarp tirgus uzraudzības iestādēm un Komisijai. Daudzām delegācijām šķita, ka Komisijas priekšlikumā ietvertie noteikumi radīs ievērojamu administratīvo un finansiālo slogu. Prezidentvalsts ierosināja vairākus veidus, kā samazināt ekonomikas dalībniekiem, attiecīgajām iestādēm, tirgus uzraudzības iestādēm un Komisijai uzlikto slogu. Konkrētāk, tā ierosināja ierobežot dažu EPA noteikumu piemērošanas grafiku.

Prezidentvalsts vēlējās nodrošināt, lai pakalpojumu sniedzējiem vai attiecīgajām iestādēm būtu pietiekami daudz laika pielāgoties EPA iekļautajām pieejamības prasībām, tostarp noteikumiem par tādu tiesību un pienākumu saglabāšanu, kas izriet no ilgtermiņa līgumiem, kuri noslēgti pirms ierosinātā EPA spēkā stāšanās datuma (sk. 27.a pantu (jauns)). Piemēram, pakalpojumu sniedzējam būtu atļauts turpināt izmantot pašapkalpošanās terminālus, līdz tie sasniedz savas ekonomiski lietderīgās dzīves beigas vai līdz tie ir pilnībā amortizēti (sk. 27.a pantu (jauns)).

Tekstā tika arī precizēts, ka EPA nebūs atpakaļejoša spēka, citiem vārdiem, tam vajadzētu būt piemērojamam tikai tiem produktiem, kas laisti tirgū pēc piemērošanas sākuma datuma, vai pakalpojumiem, kas tiek sniegti pēc minētā datuma. Tāds pats laika ierobežojums attiecas uz konkursiem, programmām un transporta infrastruktūru, kuru iepirkums vai pieņemšana/īstenošana vai būvēšana notiks pēc direktīvas piemērošanas datuma. Turklāt prezidentvalsts ierosināja arī samazināt pienākumus, kas attiecas uz paziņojumu sagatavošanu un iesniegšanu par drošības klauzulu piemērošanu, un ierosināja atcelt pienākumu turēt reģistru ar visām sūdzībām par produktu neatbilstību pieejamības prasībām.

Jaunā tiesiskā regulējuma (JTR) un tirgus uzraudzības pasākumu pielāgošana, ievērojot Regulu (EK) Nr. 765/2008, attiecībā uz pieejamības prasībām, kas ietvertas EPA. Komisijas priekšlikumā ir ievērota JTR pieeja produktu jomas saskaņošanai; regulārajā JTR formātā ir ietverti arī noteikumi par "nopietniem riskiem" veselībai, drošībai, videi vai jebkurām citām sabiedrības interesēm. Tomēr prezidentvalsts tekstā ir precizēts (17. panta -1. punkts) tas, ka neatbilstību EPA pieejamības prasībām nevajadzētu uzskatīt par nopietnu risku citu JTR produktu jomas direktīvu un Regulas (EK) Nr. 765/2008 izpratnē. Turklāt prezidentvalsts norādīja, ka visstingrākie pasākumi, ko var piemērot iekšējā tirgus iestādes, piemēram, produkta atsaukšana vai izņemšana no tirgus, ir jāpiemēro tikai kā *galējais* risinājums.

I pielikuma reorganizācija. Lai arī prezidentvalsts neierosināja būtiski grozīt I pielikuma saturu par produktu un pakalpojumu pieejamības prasībām, tā sniedza ievērojami vienkāršotu šā pielikuma projekta izstrādes formulējumu. Delegācijas vienkāršošanu vērtēja visumā atzinīgi.

PROJEKTA IZSTRĀDES IEROSINĀJUMI par DAŽĀDIEM PRODUKTIEM, PAKALPOJUMIEM un SAVIENĪBAS AKTIEM

Runājot par konkrētām nozarēm, produktiem, pakalpojumiem un citiem direktīvas projekta elementiem, prezidentvalsts nāca klajā ar šādiem konkrētiem ierosinājumiem:

Ir precizēts to **produktu** klāsts, ko aptver EPA (1. panta 1. punkts). Kopumā šī teksta daļa netika uzskatīta par strīdīgu. Tomēr frāze "*uzlabota skaitļošanas tehnikas iespēja*" ir tikusi vairākkārt apspriesta. Piemēram, delegācijas ir atzīmējušas, ka tas, kas tiek uzskatīts par "*uzlabotu*", būs atkarīgs no tehnoloģiskās attīstības. Ņemot vērā šīs diskusijas, prezidentvalsts ierosināja "*uzlabotas skaitļošanas tehnikas iespējas*" definīciju, kuras nolūks – palīdzēt uzņēmējiem un pieejamu iekārtu lietotājiem zināt, kad varētu saprātīgi gaidīt, ka iekārtās būs prasītas pieejamības funkcijas.

Noteikumos par **pakalpojumiem, ko aptver EPA**, (1. panta 2. punkts) ir izdarīti apjomīgi grozījumi. Vairums pakalpojumu, kas ietverti EPA priekšlikumā, jau tiek regulēti Savienības līmenī, jo īpaši transporta pakalpojumi, audiovizuālie pakalpojumi un elektronisko sakaru pakalpojumi. Tomēr šie noteikumi ietver tikai ierobežotas normas par pieejamību. Projekta izstrādes ierosinājumu mērķis ir precizēt, kuri aptverto pakalpojumu aspekti ietilpst darbības jomā (1. pants) un kā tos definēt (2. pants). Jo īpaši teksts ir grozīts, lai precizētu, ka EPA direktīva aptver **tikai dažus transporta pakalpojumu aspektus** (1. panta 2. punkta c) apakšpunkts). Tekstā tagad ir iekļauta saikne starp pakalpojumu un "*ar to saistītajām iekārtām, ko izmanto pakalpojuma sniegšanā*" (sk., piem., 1. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu, c) apakšpunkta ii) punktu un e) apakšpunktu). Ir izdarīts precizējums 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā, jo pašreizējā tekstā minēti ir tikai "*pakalpojumi, kas nodrošina piekļuvi audiovizuālo mediju pakalpojumiem*", nevis paši audiovizuālie pakalpojumi (definīcija 2. panta 6.a punktā).

2. pantam ir pievienota virkne **jaunu definīciju** ("*pakalpojums*", "*pakalpojumu sniedzējs*", "*banku mazumpakalpojumi*", dažādi transporta pakalpojumi, "*datoraparātūra*", "*operētājsistēma*" u. c.).

Tāpat prezidentvalsts centās **novērst iespējamus konfliktus starp EPA direktīvu un nozaru Savienības tiesību aktiem**, kas jau paredz palīdzību personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām un dažas citas pieejamības prasības transporta nozarē, pievienojot noteikumus 1. un 3. pantam (sk. jo īpaši 3. panta 11.–15. punktu).

Pēc tīmekļa piekļūstamības direktīvas ² pieņemšanas tika atjauninātas atsauces uz pieejamības pienākumiem **tīmekļa vietnēm**.

Delegācijas apsprieda dažādus **e-grāmatu** aspektus, tostarp jautājumu par to, vai e-grāmata ir pakalpojums vai produkts. Pēc šīm diskusijām tika atzīts, ka ir lietderīgi tekstā iekļaut e-grāmatas definīciju.

Vairākas delegācijas ir paudušas bažas par potenciāli augstām pieejamības prasību izmaksām **e-komercijas pakalpojumu sniedzējiem**, jo īpaši MVU un mikrouzņēmumiem.

² Šī direktīva nosaka piekļūstamības prasības publiskām tīmekļa vietnēm. To drīzumā publicēs *Oficiālajā Vēstnesī*.

Plaši tika apspriests 1. panta 3. punkts par darbības jomu un VI nodaļa (21.–23. pants) par **pieejamības prasībām citos Savienības tiesību aktos**. Virkne nesen pieņemtu Savienības tiesību aktu (par publisko iepirkumu, par ES fondiem 2014.–2020. gada finansēšanas periodam, par sabiedriskā transporta pakalpojumu iepirkuma procedūru un par transporta infrastruktūru) min "pieejamību" (vai nu ar obligāti, vai brīvprātīgi pildāmām prasībām), bet tikai vispārīgi. Komisijas priekšlikums ietver atsauces uz vairākiem šādiem Savienības tiesību aktiem. Dažas delegācijas ierosināja dzēst visus vai dažus noteikumus, kas atsaucas uz citiem Savienības tiesību aktiem, savukārt citas uzskatīja, ka citi Savienības tiesību akti būtu jāregulē tikai attiecībā uz produktiem un pakalpojumiem, ko citādi aptver EPA direktīva. Prezidentvalsts iekļāva jaunu punktu (1. panta 3.-a punkts), paredzot, ka pieejami produkti un pakalpojumi, uz kuriem attiecas citi Savienības tiesību akti, tiktu aptverti tikai tiktāl, ciktāl tie ietilpst arī EPA darbības jomā, kā precizēts 1. panta 1. un 2. punktā. Turklāt projekta izstrādes ierosinājumi EPA darbības jomu attiecina tikai uz Savienības tiesību aktiem ar *obligātiem* pieejamības noteikumiem.

NOBEIGUMS

Delegācijas ir atzinīgi novērtējušas prezidentvalsts ierosinājumus³, jo tie ir fokusēti uz galvenajām delegāciju bažām, tostarp uz to, lai uzlabotu juridisko noteiktību, samazinātu administratīvos un finansiālos slogus un nodrošinātu, ka EPA nepārklājas ar citiem Savienības tiesību aktiem.

Kamēr Slovērijas prezidentūras laikā notikušās diskusijas koncentrējās uz teksta būtiskajām daļām (darbības jomu, definīcijām, pārejas pasākumiem), citiem aspektiem būs jāvelta tālāka uzmanība un diskusija. Jo īpaši IV nodaļa par standartiem un tehniskajām specifikācijām vēl nav tikusi detalizēti izskatīta. Pēdējā diskusiju posmā vairākas delegācijas iesniedza detalizētus projekta izstrādes ierosinājumus, kas tiks ņemti vērā turpmākajā darbā.

Tā kā vairāku dalībvalstu nostājas vēl nav zināmas (tām vēl ir jāpabeidz priekšlikuma izskatīšana), prezidentvalsts Slovērija un nākamā prezidentvalsts Malta plāno sagatavot kopīgu anketu, lai saņemtu norādījumus par turpmāko sarunu virzību.

Nākamā pusgada laikā Padomes darba sagatavošanas struktūras turpinās darbu pie Padomes nostājas izstrādes, lai sāktu sarunas ar Eiropas Parlamentu, kurš, kā gaidāms, savu nostāju formulēs 2017. gada pirmajā pusgadā.

³ Jaunākais prezidentvalsts projekta izstrādes ierosinājumu kopums ir atrodams dokumentā 14095/16.